52-099/2020

JUSTITSMINISTERIET

Færøernes Landsstyre Tinganes
Postboks 64
FO-110 Tórshavn
FO Færøerne

Dato: 22. marts 2021
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Julie Christine Gade Mikkelsen
Sagsnr.: 2021-491-0091
Dok.: 1901510

Ved e-mail af 11. marts 2021 har Færøernes Landsstyre anmodet om et bidrag til lagmandens besvarelse af et spørgsmål om forholdene hos indsatte efter § 52 a i Lagtingets forretningsorden. Spørgsmålet er stillet af lagtingsmedlemmet Djóni Nolsøe Joensen (Javnaðarflokkurin).

Spørgsmålet har følgende ordlyd (oversat af Landsstyret):

1. "Hvilke konkrete psykolog eller psykiatrisundhedstilbud tilbydes folk efter løsladelse fra varetægtsfængsling?
2. Hvordan vil lagmanden sikre, at fanger, som bliver sendt til Danmark at afsone en dom eller i varetægt, får samme ret til telefoniskt forbindelse med sine nærmeste, som de havde fået såfremt de afsonede på Færøerne?

Tidligere i år hørtest det, at det var nødvendigt at sende færøske fanger til Danmark at afsone i arrest, fordi arresten i Mjørkadali var fuldt optaget.[1] Det fremføres ofte, at det at sende folk ud af landet at afsone en dom, føles som en dobbelt straf, fordi disse er afskårne fra familie og sine pårørende i sin helhed, og at dette er psykisk hårdt både for den indsatte og hans pårørende. Herudover er det ofte særlig besværligt hos de pårørende at få forbindelse til den indsatte, afsoner vedkommende i Danmark. Derfor er det ofte nødvendigt at disse får tilbud særlig psykologisk krisehjælp, når de bliver løsladt.

Undertegede vil vide, om der arbejdes med at sikre, at forholdet mellem den insatte og pårørende opretholdes, når det er nødvedigt at sende folk til, Danmark. Herudover vil undertegnede også have oplyst, hvilke psykolog eller psykiatrisundhedstilbud tilbyde indsatte (herunder varetægtsfanger) som led i at udsluse folk ud igen i det færøske samfund, efter at de er sendt ud af landet at afsone en dom eller i varetægt."

[1] http://kvf.fo/netvarp/uv/2021/01/25/neyugt-flyta-varhaldsfangar-av-landinum

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet kan til brug for besvarelsen oplyse følgende:

1. Justitsministeriet bemærker indledningsvis, at der til brug for besvarelsen er indhentet et bidrag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, som har indhentet en udtalelse fra Kriminalforsorgen Hovedstaden, som Kriminalforsorgen på Færøerne hører under.

2. For så vidt angår spørgsmålet om, hvilke konkrete psykolog- og psykiatritilbud som tilbydes varetægtsarrestanter efter løsladelse har Direktoratet for Kriminalforsorgen oplyst følgende:

> "Når en varetægtsarrestant bliver indsat i fængsel eller arresthus i Danmark, laver kriminalforsorgen en handleplan for arrestanten. Handleplanerne beskriver, hvilke aktiviteter der skal igangsættes under indsættelsen. Efter varetægtsbekendtgørelsens § 30 skal kriminalforsorgen desuden vejlede og bistå en varetægtsarrestant for at begrænse de erhvervsmæssige, sociale og personlige ulemper, der følger af varetægtsopholdet. I den forbindelse skal kriminalforsorgen også formidle kontakt til personer, fx andre myndigheder, der efter anden lovgivning kan bistå arrestanten.
>
> Erfaringer viser, at mange varetægtsarrestanter er i en særlig sårbar situation i overgangen fra indsættelse til løsladelse samt i tiden efter løsladelsen. Også efter kortere ophold i varetægt. Det er derfor særligt vigtigt, at løsladelsessituationen og de praktiske foranstaltninger om muligt er koordineret med de relevante myndigheder inden løsladelsen. Der kan dog være særlige omstændigheder, der betyder, at det ikke altid er muligt at starte samarbejdet i god tid før løsladelse, f.eks. på grund af uvished om tidspunktet for, hvornår en arrestant bliver løsladt fra varetægt. Der kan derfor ikke i alle tilfælde ske samarbejde i god tid før en løsladelse af en varetægtsfængslet.
>
> I forhold til spørgsmålet om, hvilke psykolog- eller psykiatrisundhedstilbud der tilbydes personer, der løslades til Færøerne fra varetægtsfængsling i Danmark, findes der ikke nærmere instrukser eller lign. herfor, men kriminalforsorgens socialrådgivere vejleder klienter om de relevante tilbud, hvis der er behov herfor. Kriminalforsorgen henviser i den forbindelse til de tilbud, der findes i det omgivende samfund, idet kriminalforsorgen ikke tilbyder psykologisk eller psykiatrisk behandling efter frihedsberøvelse.
>
> For nærmere oplysning om, hvordan kriminalforsorgen samarbejder med kommuner i Danmark, henvises der til folder om myndighedssamarbejdet vedrørende varetægtsarrestanter, som findes her: guide-arrestant.pdf (kriminalforsorgen.dk)."

3. For så vidt angår spørgsmålet om adgangen til telefoni har Direktoratet for Kriminalforsorgen oplyst følgende:

> "Det kan oplyses, at det fremgår af de færøske regler i de gældende cirkulærer om brevveksling og besøg, at hvis forbindelse gennem brevveksling ikke uden væsentlig ulempe kan afvente, og i det omfang det er praktisk muligt, så kan en indsat få tilladelse til at føre telefonsamtale. Dette gælder både afsonere og varetægtsarrestanter, medmindre politiet i relation til den enkelte varetægtsarrestant af hensyn til efterforskningen modsætter sig dette.
>
> Om praksis for telefoni i Færøernes Arrest kan det oplyses, at indsatte (både varetægtsarrestanter og afsonere) som udgangspunkt har mulighed for 2 ugentlige telefonsamtaler af 10-15 minutters varighed.
>
> Varetægtsarrestanter, som er isoleret efter rettens bestemmelse, har i øvrigt kun tilladelse til telefoni, der er godkendt af politiet.
>
> I medfør af de danske regler er der forskel på disse, for så vidt angår afsonere og varetægtsarrestanter.
>
> For så vidt angår afsonere fremgår det af straffuldbyrdelsesloven, at en indsat har ret til at føre telefonsamtaler i det omfang, det er praktisk muligt.
>
> I medfør af reglerne i telefonbekendtgørelsen kan de indsattes ret til at føre samtaler i lukkede fængsler og Københavns Fængsler gennemføres ved, at den indsatte får generel tilladelse til at telefonere til (højst) 10 telefonindehavere. I praksis er der i de lukkede fængsler adgang til en korttelefon, hvor den indsatte via et telefonkort kan ringe op til de godkendte telefonindehavere. I Københavns Fængsler kan de indsatte skrive sig op til telefonering og få lov at foretage telefonopkald, når det passer ind i dagligdagen.
>
> I de åbne fængsler har de indsatte ifølge reglerne i telefonbekendtgørelsen adgang til mønt- eller korttelefoner eller lignende. Retten til at føre telefonsamtaler kan desuden gennemføres ved, at de indsatte har mulighed for at leje en fastmonteret mobiltelefon til brug i eget opholdsrum.
>
> For så vidt angår varetægtsarrestanter fremgår det af varetægtsbekendtgørelsen, at hvis forbindelse gennem brevveksling ikke uden væsentlig ulempe kan afventes, og i det omfang det er praktisk muligt, så kan en varetægtsarrestant få tilladelse til at føre telefonsamtale. Det bemærkes dog, at politiet af hensyn til varetægtsfængslingens øjemed kan modsætte sig, at en varetægtsarrestant fører telefonsamtaler. Kriminalforsorgen kan endvidere nægte en varetægtsarrestant at føre telefonsamtaler,

> hvis dette findes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.
>
> De ovennævnte danske regler gælder også for indsatte, der måtte være overført fra Færøerne. Der er således ikke fastsat særlige regler for varetægtsarrestanter eller afsonere, som måtte være overført fra Færøerne til Danmark."

Det skal i relation hertil oplyses, at Justitsministeriet er i gang med at færdiggøre et udkast til en straffuldbyrdelseslov for Færøerne. Med lovudkastet lægges der bl.a. op til, at der fremover skal gælde de samme regler på Færøerne for telefonsamtaler som efter den danske straffuldbyrdelseslov.

Justitsministeriet skal endelig oplyse, at der tidligere på året blev nedsat en færøsk-dansk arbejdsgruppe, som ser på, hvordan de færøske afsoningsforhold kan forbedres, herunder om færre færinger fremover vil skulle overføres til afsoning i Danmark.

Justitsministeriet skal afslutningsvis anmode om at modtage en kopi af Landsstyrets endelige besvarelse af spørgsmålet.

Nick Hækkerup

/

Marie Mølsted